

EEA Grants Norway Grants

Aino Salmiņš – LPS padomnieks

- Pašvaldību investīciju politika sabiedriskajos pakalpojumos un autoceļu uzturēšanā un būvniecībā

Sagatavot pārskatus labās prakses piemēriem

- Strukturētais pieredzes apraksts satur vairākus obligāti izpildāmos elementus:
 - 1) Risināmās problēmas raksturojums
 - 2) Izvēlētajā risinājuma apraksts
 - 3) Izmantotā risinājuma risku novērtējums
 - 4) Risinājuma izmantošanas vēstures raksturojums
 - 5) Rezultātu mērīšanas un sasniegto rādītāju raksturojums
 - 6) Ieteikumi pieredzes pārņēvējiem

- Par projekta nodevuma izstrādi
- Par sasniedzamiem rezultātiem projekta ietvaros

Iespējamie jautājumi

- Kā plānot ilgtspējīgu investīciju politiku, kas virzīta uz sabiedrisko pakalpojumu pieejamību, kā lobēs savas pašvaldības intereses, kuras focus grupas izcelt, privātā sektora iesaistīšanas paņēmieni
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu organizēšana, apdzīvotās vietās zem 200 iedzīvotāju, pievadu problēmas, savienojumi ar lielākajiem centriem
- Siltumapgādes optimizācijas jautājumi, energoefektivitātes risinājumi
- Atkritumu apsaimniekošanas risinājumi
- Par daudzdzīvokļu māju siltināšanas iespējām,
- Par pašvaldības uzņēmumu attīstības iespējām komunālo pakalpojumu jomā – privatizēt, likvidēt, apvienot

KRITĒRIJI RESURSU IZVĒRTĒŠANAI

- Infrastruktūras nodrošinājums/kapacitāte
- Darbaspēks, darba spēka pieejamība
- Pašvaldības īpašums
- Komunikācijas
- Dabas resursi
- Zināšanas (izglītības līmenis, iemaņas, tehnoloģiskais nodrošinājums un tā attīstība u.c.)
- Privātā sektora aktivitāte – spēja/vēlme iesaistīties
- Citi pašvaldības īpašie “bonusi”, priekšrocības, īpašs pašvaldību piedāvājums
- Spēja pielāgoties – investoru piesaistīšanas paketi
- Plāns cik ātri pieņemt vai mainīt lēmumus

Ārējie faktori

- Samazinās iedzīvotāju skaits
- Samazinās ražošanas nozares darbības apjomi
- Valdības politika (piemēram, subsidētās enerģijas nodoklis)
- Eiropas struktūrfondu un Kohēzijas fondu sadale
- NAP un Attīstības centru definējums
- Zinātne un jaunu tehnoloģiju attīstība un pielietošana
- Starptautiskas attiecības
- Banku politika

Iekšējie faktori

- vai pakalpojuma saņemšanā pastāv tirgus vai ir tirgus nepilnība
- kvalificēta darbaspēka pieejamība
- piemērota līmeņa vispārējā infrastruktūra;
- attīstīta konkrētai nozarei specifiska infrastruktūra un tradīcijas;
- investīciju sākuma posmā – pieejamas telpas investīciju projekta vadības un kontroles procesam;
- konkurētspējīgs izmaksu līmenis gan darbības uzsākšanai (zeme, biroji, īres maksa u.c.), gan operācijām;
- vietējo iedzīvotāju izglītības līmenis .
- **Identificēt tos faktoros, kur pašvaldībai ir priekšrocības**

Siltumapgādes tarifu politika

- Nav datu par mazajām siltumapgādes katlu mājām (līdz 3 MeW)
- Tarifu regulē pēc saimnieciska aprēķina metodes – jāparāda ,kur likt siltumu ,kas paliek pāri, vai komersants ir ieinteresēts ražot mazāk
- Vai visos gadījumos siltināšana samazina siltuma izmaksas
- Vai ieguldītās investīcijas ir radījušas ietekmi uz tarifiem
- Siltumapgādes uzņēmumu pārvaldes formas, koncesija, privāts uzņēmums
- Norēķinu kārtība

Principiāla izšķiršanās Energoefektivitātes jautājumu risināšanā

- Orientēt atbalstu uz visām ēkām, kam nepieciešama renovēšana.
- Pēc energoaudita veikšanas jāpieņem lēmums vai **projekta investīcijas + kredīts + kredītprocenti < siltumenerģijas ietaupījums**
- Orientēt atbalstu ne tikai uz energoefektivitātes mērķu sasniegšanu, bet uz dzīvojamo māju kompleksu renovāciju un dzīvojamā fonda saglabāšanu

Ūdensapgāde un problēmas

- Divpakāpju tarifa ieviešana
- Lietus ūdeņu politika
- Starpnovadu norēķini – ūdenssaimniecības pakalpojuma lietotāja sniegtie pakalpojumi citam lietotājam netiek definēti
- Pieslēgumu risinājums
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājs maksā par pārlietu lielu jaudu izveidi;
- Kļūdainas prognozes

Instrumenti tehniskai palīdzībai

Burkāns	Riski
Nelegāli sedz visas pievadu izmaksas līdz mājas sienai (nelegāli)	Ja mājai nav iekšējo tīklu (vecpilsētas, lauku ciemati)
Sedz izmaksas atsevišķam iedzīvotāju grupām	Politikā nav vienoti savos uzskatos
Piedāvā atlaides tehnisko noteikumu risināšanai	Pildot ES prasības piesaistām pakalpojumam riska vai maksātnespējīgas iedzīvotāju kategorijas

Pakalpojuma stratēģija un mērķi

- Atbalsts komercdarbībai (uzņēmējdarbības vides uzlabošana)
- Investīciju veicinošs
- Valsts un pašvaldības atbalsts (centralizēta siltumapgāde)
- Sociālais pakalpojums – sociālā uzņēmējdarbība
- Pildīt likumu . Lobēt.
- Kuras interešu grupas vai nozares pārstāvēt
- **Jāprot paskaidrot, kāpēc mans pakalpojums ir labāks**

Iespējamie komercdarbības virzieni un uzdevumi

- Nepieciešams izvērtēt kādi ir perspektīvie jaunie komercdarbības virzieni (resursu pieejamība, konkurētspēja iekšējā/ ārējā tirgū, iespējamais devums pašvaldības sociālekonomiskajai attīstībai – nodarbinātības, budžeta u.c. rādītājos)?
- Kāda ir perspektīvo komercdarbības jomu specifika salīdzinājumā ar citām teritorijām? Publiskie pakalpojumi, pakalpojumi, infrastruktūras un cilvēkresursu raksturojums
- Kādas ir jūsu priekšrocības Kādas ir vietas priekšrocības privāto (ārvalstu un vietējo) investoru piesaistē un kādi ir “vēlamie” investori? (skaļi par to nav jārunā)
- Kā jūs spēsiet ieinteresēt investoru, cik elastīgi ir attīstības programmas investīciju plāni

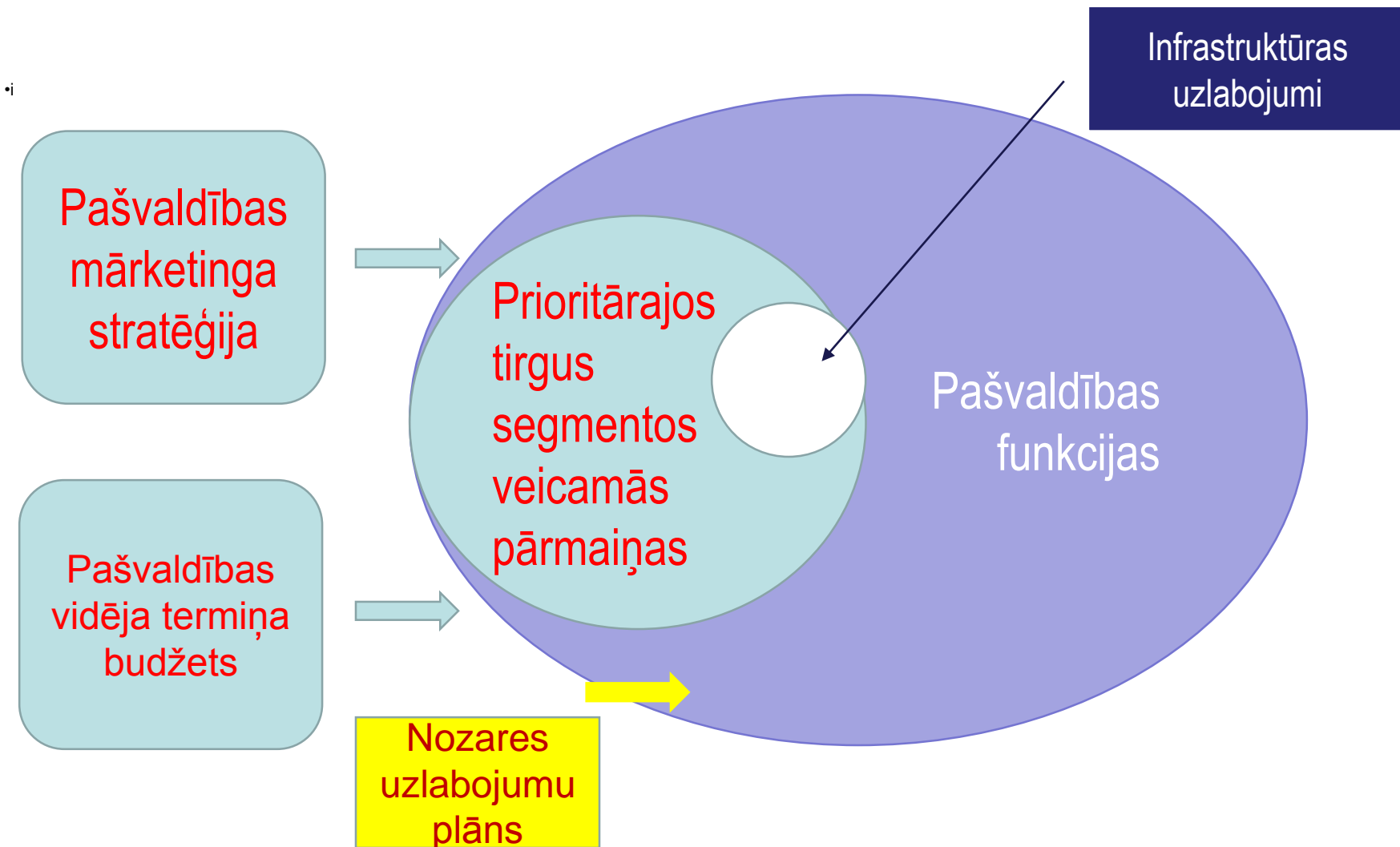
Sadarbība ar komersantu

- Vienošanās ar komersantu par piedalīšanos investīciju paketē
- Sadarbība cilvēkresursu piesaistē
- Sadarbība kritēriju noteikšanā, prognozējot iespējamās iedzīvotāju kategorijas
- Palīdzēt apiet oficiālo valsts uzraudzību (marketinga stratēģija, orientēta uz kvalificētu darbaspēku, kas dod pamatu sociāli – ekonomiskai attīstībai)

Nozares jautājumi jāizvērtē, ievērojot šādus principus:

- 1) Izvēlētā apakš tēma ir saistīta ar pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem un tiek orientēta uz noteiktiem pašvaldības produktu tirgus sektoriem;
- 2) Risinājumi jāskata vidēja termiņa projektu vai vidēja termiņa programmu kontekstā;
- 3) Jānovērtē risinājumu ietekme uz pašvaldības budžetu, mantu, parādiem un pašvaldības uzņēmējdarbības efektivitāti;
- 4) Risinājumi jāskata kontekstā ar to ietekmi uz pieejamajiem resursiem un vietējās ekonomikas pārstrukturēšanas iespējām.

Stratēģijas vadības dokumenti

Iespējamais noslēguma darba saturs

- Pārskats , situācijas raksturojums, analīze – pašvaldības sociālekonomiskais raksturojums (demografiskie rādītāji, bezdarba līmenis), konkrētā pakalpojuma raksturojums 8ideāli būtu anketēšana par izvēlēto pakalpojuma veidu
- Esoša pakalpojuma stratēģija (sk. 13.slaidu)
- Uzņēmējdarbības vides raksturojums, tirgus raksturojums (sk. 14 slaidu)
- Mērīšana (rezultatīvo datu iegūšana, projekts ,statistika, datu vākšana) - LPS sadaļa
- Plānošana vismaz vidēja termiņa ietvarā (3-5gadi)

Projekta rezultāts

- Plāns kā ieviesīs, kādus resursus piesaistīs
- Var paņemt vienu tēmu piemēram , autoceļu apsaimniekošanas organizācija, energoefektivitāte utt.
- Vajadzētu iekļaut to ,ko tiešām reāli darīs
- Drafta versija tiks apspriesta nākamā tīkļa sanāksmē .????
- SVID analizē vismaz ārējo un iekšējo raksturojošo faktoru līmenī (sk 5 un 6 slaidu)
- Drafta versija iesniedzama līdz 15 .martam

Projekta rezultāts

- **Gala produkts – termiņš 31. marts**

Varianti

- **Nozares uzlabojuma plāns Attīstības plāna vai programmas uzlabojuma ietvarā**
- **Rīcības plāns un mehānisms kā to sasniegt (to var sadalīt pa etapiem) – jābūt definētiem mērķiem, uzdevumiem, finansējuma avotiem**
- **Pakalpojuma uzlabošanas plāns**